

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/9360

Karar No. 2026/335

Tarihi: 19.01.2026

- **TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİ TESPİTİ**
- **TİS YETKİ TESPİTİNDE BAKANLIĞA BAŞVURU TARİHİNDEN ÖNCE SGK İŞE GİRİŞ BİLDİRGELERİ VE İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGELERİ VERİLMİYEN İŞÇİLER BAKIMINDAN BU BİLDİRGELERİN DİKKATE ALINAMAYACAĞI**
- **BAŞVURU TARİHİ İLE AYNI GÜN VERİLEN BİLDİRGELER YÖNÜNDEN ZAMAN İTİBARIYLA DEĞERLENDİRME YAPILMASININ GEREKTİĞİ**
- **YETKİ TESPİT BAŞVURU ANINDAN ÖNCE İŞE GİRİŞİ BİLDİRİLMİYEN İŞÇİLER YETKİ TESPİTİNDE DİKKATE ALINAMAYACAĞI**

ÖZETİ 6356 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre, başvuru tarihinden önce SGK işe giriş bildirgeleri ve işten ayrılış bildirgeleri verilmeyen işçiler bakımından bu bildirgeler dikkate alınamaz. Diğer taraftan başvuru tarihi ile aynı gün verilen bildirgeler yönünden ise zaman itibarıyla değerlendirme yapılmalı, yetki tespit başvuru anından önce işe girişi bildirilmeyen işçiler yetki tespitinde dikkate alınmamalı, yetki tespit başvuru anından önce işten ayrılışı SGK'ya bildirilmeyen işçiler ise yetki tespitinde dikkate alınmalıdır. Somut uyuşmazlıkta davacı işverence, tespiti konu işyerlerinde çalışan işçi sayısının Bakanlıkça tespit edilenden daha fazla olduğu iddia edilmiş; İlk Derece Mahkemesi tarafından yetki başvuru tarihinde davacıya ait 2 işyerinde toplam 137 işçi çalıştığı gerekçesiyle davanın

kabulüne karar verilmiş ve Bölge Adliye Mahkemesince de istinaf başvurusunun esastan reddine hükmedilmiş ise de dosya kapsamına göre 1484103.006 sicil No.lu işyerinde çalıştığı kabul edilen işçilere ait işe giriş bildirgelerinin biri dışında tamamının yetki başvuru tarihinden sonra SGK'ya verildiği tartışmasız olup 6356 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümleri uyarınca başvuru tarihinden sonra SGK'ya verilen işe giriş bildirgeleri dikkate alınamayacağından davalı Bakanlıkça davacıya ait 2 işyerinde yetki başvuru tarihinde toplam 4 işçinin çalıştığına dair değerlendirmenin yerinde olduğu görülmüştür.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı Öz Haber İş Sendikası (Sendika) vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı Sendika tarafından yapılan başvuru üzerine davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının (Bakanlık) 31.10.2024 tarihli ve 423513 sayılı olumlu yetki tespiti yazısının müvekkiline 04.11.2024 tarihinde tebliğ edildiğini, yetki tespit kararında belirtilenden daha fazla işçileri olduğunu, müvekkilinin aynı iş organizasyonu kapsamında faaliyet gösteren diğer işyerlerinin hesaba katılmamasının hukuka aykırı olduğunu, davalı Sendikanın işyeri bazında 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 41. maddesinde yer alan yarıdan fazla sayısal çoğunluğu sağlayamadığını, tespiti işçi ve üye sayıları bakımından itiraz ettiklerini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının diğer davalı Sendika lehine yapmış olduğu 31.10.2024 tarihli ve 423513 sayılı olumlu yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Bakanlık vekili cevap dilekçesinde; dava dilekçesinde somut hiçbir delil yer almadığını yetki tespit başvuruları karşılanırken, işverenler tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) yapılan işyerlerine ilişkin tescil ve işçi bildirimlerinin esas alındığını, sendika yetki sistemine SGK kayıtlarından otomasyon sistemiyle yansıyan bilgiler doğrultusunda işlem yapıldığını, başvuru tarihinde davacıya ait 2 işyerinde çalışan 4 işçiden 2'sinin davalı Sendikaya üye olduğunun tespit edildiğini, söz konusu Sendikanın işletme toplu iş sözleşmesi yetkisi için gereken Kanuni çoğunluğa sahip olduğunu, Kurum işleminde herhangi bir isabetsizlik bulunmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Sendika davaya cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın süresinde açıldığı, davacı Şirketin davalı Sendikanın kurulu olduğu işkolunda aktif iki işyeri olması sebebi ile 6356 sayılı Kanun'un 34/2 hükmü uyarınca toplu iş sözleşmesinin ancak işletme düzeyinde yapılabileceği, yetki tespitine konu işyerlerine ait SGK dönem bordrolarına göre başvuru tarihi itibarıyla işletmede toplam 137 işçi çalıştığı, bunlardan 2'sinin davalı Sendika üyesi olduğu, davalı Sendikanın 6356 sayılı Kanun'un 41. maddesinde yer alan yüzde 40 sayısal çoğunluğu sağlayamadığı gerekçesiyle davanın kabulü ile yetki tespitinin iptaline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davahlar vekilleri tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvuruların esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı Sendika vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davacı tarafından başvuru tarihinden sonra oluşturulan verilere dayanılarak yetki tespitinin iptalinin istenemeyeceğini,
2. Tür değişikliği nedeniyle farklı işkolunda çalışan işçilerin dikkate alınmasının hatalı olduğunu,
3. Bilirkişi raporuna yapılan itirazların dikkate alınmadığını ve dilekçesinde yazılı diğer sebepleri ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı Sendika vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Toplu iş sözleşmesi kavramı 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53. maddesinde düzenlenmiş olup "*Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı*" başlıklı maddenin 1. fıkrasına göre "*İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.*"

Toplu iş sözleşmesi yetkisi ise toplu iş sözleşmesi ehliyetine sahip olan kişi veya kuruluşların mevzuatta öngörülen şartları sağlaması durumunda toplu iş

sözleşmesi yapabilme yetkisi olarak ifade edilebilir.

6356 sayılı Kanun'un 41. maddesine göre sendikanın toplu iş sözleşmesi imzalayabilmek için gerekli çoğunluğu sağlayıp sağlayamadığı, başvuru tarihi itibarıyla değerlendirilecektir.

6356 sayılı Kanun'un 42/2 hükmüne göre Bakanlık tarafından başvuru tarihindeki kayıtlara göre yetki tespit başvurusu sonuçlandırılacaktır. 6356 sayılı Kanun'un 42/4 hükmüne göre ise *"Sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin bildirimlerden yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmayanlar, yetkili işçi sendikasının tespitinde dikkate alınmaz."*

Toplu İş Sözleşmesi Yetki Tespiti ile Grev Oylaması Hakkında Yönetmelik'in (Yönetmelik) *"Yetki tespit başvurusu"* başlıklı 7. maddesi ise şu şekildedir:

"(1) Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası, Bakanlığa yazılı olarak başvurarak yetkili sendika olduğunun tespitini ister. İşveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren de Bakanlığa yazılı olarak başvurarak yetkili işçi sendikasının tespitini isteyebilir.

(2) Yetki tespit başvurusunun Bakanlık evrak kayıtlarına alındığı tarih başvuru tarihi olarak kabul edilir.

(3) Yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi varsa, taraflar bu sözleşmenin sona ermesinden önceki yüz yirmi gün içerisinde yetki tespit başvurusunda bulunabilir.

(4) Yetkili işçi sendikasının tespitinde, sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin olarak yetki tespit başvurusu tarihinden önce Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmamış bildirimler dikkate alınmaz."

Bu düzenlemeler ışığında ifade etmek gerekir ki; 6356 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre, başvuru tarihinden önce SGK işe giriş bildirgeleri ve işten ayrılış bildirgeleri verilmeyen işçiler bakımından bu bildirgeler dikkate alınamaz. Diğer taraftan başvuru tarihi ile aynı gün verilen bildirgeler yönünden ise zaman itibarıyla değerlendirme yapılmalı, yetki tespit başvuru anından önce işe girişi bildirilmeyen işçiler yetki tespitinde dikkate alınmamalı, yetki tespit başvuru anından önce işten ayrılışı SGK'ya bildirilmeyen işçiler ise yetki tespitinde dikkate alınmalıdır.

İnceleme konusu davada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 08.10.2024 başvuru tarihi itibarıyla davacıya ait 1389236.006 ve 1484103.006 sicil No.lu işyerlerinde toplam 4 işçi çalıştığı ve 2 sendika üyesi bulunduğu gerekçesiyle davalı Sendikanın işletme toplu iş sözleşmesi yapabilmek için gerekli çoğunluğu sağladığına dair 31.10.2024 tarihli ve 423513 sayılı olumlu yetki tespit kararı verilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta davacı işverence, tespiti konu işyerlerinde çalışan işçi sayısının Bakanlıkça tespit edilenden daha fazla olduğu iddia edilmiş; İlk Derece Mahkemesi tarafından yetki başvuru tarihinde davacıya ait 2 işyerinde toplam 137 işçi çalıştığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş ve Bölge Adliye

Mahkemesince de istinaf başvurusunun esastan reddine hükmedilmiş ise de dosya kapsamına göre 1484103.006 sicil No.lu işyerinde çalıştığı kabul edilen işçilere ait işe giriş bildirgelerinin biri dışında tamamının yetki başvuru tarihinden sonra SGK'ya verildiği tartışmasız olup 6356 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümleri uyarınca başvuru tarihinden sonra SGK'ya verilen işe giriş bildirgeleri dikkate alınamayacağından davalı Bakanlıkça davacıya ait 2 işyerinde yetki başvuru tarihinde toplam 4 işçinin çalıştığına dair değerlendirmenin yerinde olduğu görülmüştür.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan maddi ve hukuki olgular karşısında yetki tespitine konu işletme bakımından davalı Sendikanın çoğunluğu sağladığının, davacı işveren tarafından yetki tespitinin iptalini gerektirecek başkaca bir olgunun da kanıtlanamadığının anlaşılmasına göre İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi ve Bölge Adliye Mahkemesince de istinaf başvurularının esastan reddine karar verilmesi isabetsizdir. Belirtilen sebeplerle, 6356 sayılı Kanun'un 43/3 hükmü uyarınca hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan sebeplerle;

Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen İlk Derece Mahkemesi kararı ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA**,

1. Davanın **REDDİNE**,

2. Karar tarihi itibarıyla alınması gerekli olan 732,00 TL harçtan, peşin alınan 427,60 TL harcın mahsubu ile bakiye 304,40 TL harcın davacıdan tahsili ile Hazineye gelir kaydına,

3. Davalı Sendika tarafından yatırılan 1.683,10 TL istinaf yoluna başvurma harcı ile 3.033,70 TL temyiz yoluna başvurma harcı olmak üzere toplam 4.716,80 TL harcın davacıdan alınarak ilgili davalıya verilmesine, davalı tarafından yatırılan 615,40 TL istinaf karar harcının istek hâlinde ilgili davalıya iadesine,

4. Davacının yapmış olduğu yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, davalı Bakanlığın yaptığı 275,00 TL ve davalı Sendikanın yaptığı 357,90 TL yargılama giderlerinin davacıdan tahsili ile ilgili davalılara ödenmesine,

5. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre 40.000,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalılara müştereken verilmesine,

6. Yatırılan gider avanslarından varsa kullanılmayan bakiyelerinin ilgili taraflara iadesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgilie iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

19.01.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi